

Зашто банка мора да поставља питања

Шта је прање новца и финансирање тероризма?

Прање новца је поступак којим се новац који потиче из криминалних активности приказује као да је стечен на поштен начин. То је међународна појава која често прелази националне границе. Може да се ради о новцу од кривичних дела у вези са дрогом, од нелегалне трговине, шверца људи, утаје пореза, пљачке, проневере, трговине оружјем, давања и примања мита и сл.

Коришћењем банкарског система они који перу новац могу да отежају откривање криминалног порекла новца. Методе прања новца могу бити различитог степена сложености.

Финансирање тероризма може се вршити како законито стеченим новцем, тако и новцем који потиче из криминалних делатности. Финансијски систем искористићава се, такође, и у овом случају, у сврху трансфера новца.

Закон о спречавању прања новца

Да би се спречило коришћење банака у сврхе прања новца и финансирања тероризма, скоро у целом свету су донесени одговарајући прописи. Шведски закон заснива се на Четвртој директиви ЕУ о спречавању прања новца, којим се предвиђа обавеза свих финансијских организација у оквиру ЕУ да спречавају прање новца. Закон такође обухвата пословне субјекте и стручњаке ван финансијског сектора, као што су ревизори, адвокати, агенти за продају некретнина, казина итд.

Банка мора да поставља питања

Укратко, закон о спречавању прања новца намеће банкама обавезу да процене опасност да ли би могле бити искоришћене за прање новца и финансирање тероризма. Закон банкама поставља строге захтеве да добро познају своје клијенте и њихове банкарске послове те да разумеју сврху различитих трансакција клијената.

Информације које банка добије о клијенту сматрају се поверљивим и обухваћене су пословном тајном банке.

Сврха трансакције

Ако клијент жели да уложи новац или обави неку другу трансакцију, мора одговорити на постављена питања и дати важећу исправу о идентификацији. Ово важи за трансакције чија позадина банци није јасна.

Службеник банке је затим обавезан да се распита за сврху трансакције, порекло новца и за шта ће бити употребљен, итд.

У одређеним случајевима банка такође може тражити на увид уговоре, признанице, фактуре или другу документацију којом се потврђује објашњење клијента.

За нове клијенте банке

Банка је обавезна да провери идентитет свакога ко жели да постане нови клијент, на пример да отвори рачун, уложи у деонице или купи хартије од вредности. Да би сазнао више, банчин службеник може поставити додатна питања.

За постојеће клијенте банке

И постојећи клијенти морају да на захтев покажу важећу идентификацију и пруже додатне податке. То је, на пример, случај када се обавља нека трансакција или прибавља нова услуга.

За особе на истакнутим политичким функцијама

Уколико се налазите на истакнутој политичкој функцији (ПЕП особа), односно, обављате или сте обављали важну функцију у некој држави или интернационалној организацији, банка мора да буде упозната са тиме. Банка, такође, мора да зна и да ли сте члан породице или познати сарадник особе која се налази на некој истакнутој политичкој функцији (ПЕП особе).

За пословне клијенте

Заступник компаније мора да буде у могућности да пружи на увид исправу о идентификацији и овлашћење да заступа компанију. Поред тога, банка мора да испита да ли неко лице или лица поседују више од 25 одсто власништва компаније и да ли неко лице има одлучујући утицај у компанији.

Заступник такође мора бити спреман да одговори на питања у вези са пословањем компаније, њеном промету и о томе како ће се користити банчине услуге.

У извесним случајевима банка не сме да изврши услугу

Ако клијент није у могућности да стави на увид важећу идентификацију или пружи задовољавајуће објашњење зашто жели да банка изврши одређену услугу, банци није дозвољено да изврши тражену услугу. Ако се не поступа по закону, службеник банке може бити кажњен, а банка може доћи под удар санкција Шведске финансијске инспекције.

Ако банка посумња да је реч о прању новца, то треба да пријави Полицији.

Информације о платном промету

Од 2008. године на снази је Уредба ЕЗ о информацијама у вези са платним прометом. Према овој уредби, приликом новчаних уплата и исплата клијент мора увек пружити идентификационе податке. Банка је обавезна да такво обавештење тражи и чува.

Додатне информације

Обратите се без устезања својој банци уколико имате питања у вези са Законом о мерама за спречавање прања новца.

Више информација о садржају и значењу законске регулативе можете добити од:

Svenska
Bankföreningen
Swedish Bankers' Association

Удружења банака Шведске
www.bankforeningen.se
Телефон: 08 – 453 44 00

Шведске финансијске инспекције
www.fi.se
Телефон: 08–408 980 00